

ПРОГРАМА

За обезпечаване на дейностите в предоставените за стопанисване и управления обекти на Регионален исторически музей – Велико Търново, съобразно изискванията на чл. 12, ал. 10 от Закона за културното наследство през 2021 г.

Настоящата Програма, неразделна част от която е План-сметка, е изготвена на базата на статистическите данни за посетителския интерес към обектите и експозициите в структурата на РИМ – Велико Търново, както и на справките за финансовите постъпления от същите през 2012 – 2019 г. и специфичната ситуация във връзка с извънредното положение през 2020 г.

За посочените сектори в АМР „Царевец”, където е предвидено осъществяване на КРД, има изготвени план-сметки от арх. Д. Колева – гл. експерт в Община Велико Търново. При останалите обекти посочените суми са приблизителни, но съобразени с наши предишни нереализирани предложения през изминалите години за включване в инвестиционната програма, по които са осъществявани консултации със специалисти от строителния бранш. Предвид развитието на туристическите маршрути, става належащо отварянето за посетители на Югоизточната (Френкхисарска) порта с необходимата за обслужване на посетителския поток инфраструктура. През нея ще се осъществява връзката с Парка на миниатюрите и предстоящия за изграждане буферен паркинг, разположени под „Балдуиновата кула”.

Съгласно изискванията на чл. 19, ал. 5 от ЗКН, при осъществяване на КРД и ремонти на недвижими културни ценности (НКЦ), е предвидена сума за заплащане на задължителни такси, свързани с процедурата по съгласуване с НИКН. Такива се предвиждат и за изготвянето на задължително проектиране на КРД.

АМР „Трапезица” ще навлезе в шестия си сезон. Анализът показва, че поради специфичната си топография, обектът е трудно достъпен за хора, желаещи да го посетят пешеходно. Поради това считам за наложително отварянето на югоизточния вход, през реставрираната кула-порта. За да се осъществи това е необходимо проектиране и ремонт на съществуващата в миналият век алея и съответната инфраструктура.

По предписание на контролен орган, за нормалното функциониране на фуникуляра е наложително изграждането на евакуационна стълба.

Дворните пространства и най-вече оградните зидове на късносредновековните църкви в АР „Арбанаси” са в състояние, което изисква основното им ремонтване след изграждането им преди 40 години. В някои от тях съществува сграден фонд (т.н. килии), който е в недобро състояние и изисква ремонт, тъй като е част от комплексния паметник -НКЦ.

С оглед опасността от физическа повреда на стенописите от 1667 г. в музей „Църква „Св. Атанасий”, както и на архитектурната структура на храма, ремонтът на покрива е наложителен. Съгласно Заповед № РД 22-42/10.01.2020 г. на кмета на Община Велико Търново, църквата ще бъде отворена целогодишно за провеждането на ритуали.

Една от спецификите на обектите е, че част от тях не генерират приходи, тъй като в настоящия момент не са отворени за посетители. От друга страна ограниченията във връзка с КОВИД-19 и пълното затваряне на обекти води до непредвидими пропуснати ползи от съответните експозиции и обекти. Това обаче не означава, че няма нужда от разходи по тяхната поддръжка – напротив, при някои са необходими значителни дейности, за да не се получат допълнителни щети върху недвижимата

културна ценност. По тази причина част от приходите от обектите, ползващи се с голям интерес, са разпределени за обезпечаване дейности върху споменатата група.

Сградата на Археологическия музей, представляваща единна архитектурна структура с РБ „П. Р. Славейков”, е в критично състояние. Към настоящия момент около 15% от нея е неизползваема, поради голямо количество подпочвена влага. Необходим е основен ремонт, стойността на който не може да бъде покрита от планираните постъпления. По тази причина в План-сметката са предвидени само текущи ремонтни дейности, които да позволят музея да приема посетители. Наложително е морално остарялата 35-годишна експозиция да бъде заменена с нова. Поради което считам за необходимо изготвянето на проект за основен ремонт на сградата със съответните актуални системи, инсталирани в подобен род културни институти – охранителни, известителни, информационни и пр. В това число и надграждането на вече съществуващите елементи от системата за осигуряване на достъп до експозицията на хора със затруднена способност за предвижване. До приключването на този процес, наложително е частично обновяване на част от експозиционните площи и устройването им за приемане на временни изложби. По този начин ще се увеличи посещаемостта и на постоянната експозиция.

Доста сходен е и проблемът със сградата на музей „Възраждане и Учредително събрание”. Вече 35-годишната експозиция е остаряла и амортизирана. А известно е, че историческата зала „Учредително събрание” се ползва многократно за провеждането на събития с национален и местен характер. Основният проблем е енергоемкото осветление на експозиционната част и липсата на възможност за достъп на хора със затруднения в предвижването.

Наред със 17-те дка закрити експозиционни площи, РИМ стопанисва и приблизително 1000 дка открити музейни площи. От тях 80 дка в АМР „Царевец” и 60 дка в АМР „Трапезица” се поддържат от специализирани фирми. Останалите се поддържат от персонала на музея, което генерира разходи за консумативи. В тази връзка изключително наложително е закупуването на нов товаропътнически автомобил, който да превозва работниците по поддръжката и съответната техника до обектите, намиращи се както във Велико Търново, така и в Арбанаси, Килифарево, Вонеща вода, Никюп. Сега ползвания вече е на 17 години, амортизиран от непрекъснатата експлоатация по специфичните улични настилки по обектите и по-често в ремонт, отколкото в движение. Най-подходящ за нуждите на РИМ е моделът „Пежо – Боксер” – 140 к.с.

За да бъдат добре информирани посетителите на музейните обекти, необходимо е постоянна визуална и насочваща информация, чрез табели, касети, билбордове и прочие рекламни съоръжения.

д-р Иван Цървов

Директор на РИМ – Велико Търново